

[Statsministeren.]

flot talemåde, som da han sagde noget i retning af, at under Manchesterliberalismen erobrede England en verden, under arbejdersocialismen blev England ruineret, så fristes man unægtelig til at sige, at disse to sætninger er såre karakteristiske for det ærede medlems taleform. Under Manchesterliberalismen blev Englands arbejdende folk prolerariseret. Under Manchesterliberalismen blev kvinder og børn trukket ind på de engelske fabrikker. Under Manchesterliberalismen og den jernhårde lønningslov skete der i England det, at grundlaget blev skabt for en rygende utilfredshed med alle kapitalismens udskejelser. Manchesterliberalismen blev man tvunget til lidt efter lidt at tilpasse og give en social islæt. I England skete det samme som i alle andre europæiske lande, hvor industrialismen trængte igennem, at en til at begynde med svag, men stærkere og stærkere arbejderbevægelse måtte ændre liberalismen i social retning. Det er jo sandheden. Under arbejderregeringen skulle England være blevet ruineret, under arbejderregeringens socialisme. Er det arbejderregeringen i England, der har ført dette land ind i to krige? Er det under arbejderregeringen, at det britiske imperium er gået i opløsning? Tværtimod. Arbejderregeringen i England gennemførte, da den kom til første gang, en social revolution, hvor England var langt bagefter de fleste øvrige europæiske lande. Arbejderregeringen i England gennemførte udenrigspolitisk den største velgerning, der er øvet i Europa i mange år, nemlig under bevarelse af forbindelsen mellem kronlandene at søge at give alle de det britiske imperium tilsluttede lande og riger deres nationale selvstændighed. Hvad har det med Englands ruin at gøre? Det hele var blot en talemåde, og går man påstanden nøjere efter, holder den slet ikke. Det er også derfor, det engelske arbejderparti, som det ærede medlem påstod ved sin politik havde ruineret England, i dag står som et af de stærkeste arbejderpartier i hele Europa.

Det ærede medlem sagde, at de bevidst paradoksale udtalelser, som jeg havde fremsat om liberalisme og socialisme, for ham var en bekræftelse på, at demokratiet er i opløsning. Det tror jeg slet ikke. Det er en bekræftelse på noget helt andet, nemlig på, at vi i dette land som i en lang række andre

vesteuropæiske lande er undergået en politisk udvikling, hvor klasseskellene er blevet udlignet, og hvor man ved stadig at operere med ordene socialisme og liberalisme uden at give dem en nøjere definition når til det, vi er nået til. Demokratiet er slet ikke i opløsning. Der er noget andet, der er i opløsning, det indrømmer jeg, det er retsforbundet, det er det ærede medlems parti, men det er udfra et demokratisk synspunkt et sundhedstegn.

Til det ærede medlem hr. Frederik Lyngge skal jeg blot sige, at jeg i det ærede medlems sidste udtalelser har fået bekræftet, at der er en lang række uløste økonomiske og sociale problemer i Grønland, og jeg skal gentage, hvad jeg nævnte i min første tale, at regeringen er villig til at søge at imødekomme, såvidt det politisk og økonomisk er gør ligt og forsvarligt, alle berettigede ønsker fra grønlandsk side. Foreløbig glæder vi os til gennem folketingets Grønlandsudvalg at kunne forhandle alle problemerne.

Til det ærede medlem hr. Hans Schmidt den ene bemærkning, at jeg sætter en streg under, hvad jeg sagde i min første tale, at de problemer, det ærede medlem har rejst nu, bedst løses ved roligt at tage en samtale med de fagministre, under hvem de pågældende spørgsmål sorterer.

Jeg skal slutte med at gentage det tilfald, jeg tidligere har givet denne sals demokratiske partier om regeringens villighed til gennem et fordomsfrit samarbejde at nå til løsning af de problemer, som det er folkerepresentationens opgave at søge løst i den nærmeste tid.

Forsvarsministeren (Rasmus Hansen): Der har af regeringens politiske modstandere været gjort ihærdige forsøg på i anledning af generallojtnant Førslevs udtalelser om erfaringerne fra en fornylig afholdt flyverøvelse at tillægge mig et standpunkt, som jeg ikke har. Der har ganske vist ikke været noget sagligt grundlag for disse bestræbelser, men nogle af socialdemokratiets modstandere har længe benyttet den politiske fremgangsmåde at angribe socialdemokraterne for standpunkter, som de ikke har. Alligevel vil jeg gerne prøve på at befri det ærede medlem hr. Aksel Møller for de, synes jeg, meget kunstige bekymringer vedrørende ytringsfriheden for de tjenestemænd, der